

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет інформаційних технологій та управління
Кафедра комп'ютерних наук і математики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
О.Б. Жильцов
« 30 » 01 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ

для студентів

спеціальності 231 Соціальна робота
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 231.00.01 Соціальна робота
231.00.02 Соціальна педагогіка
231.00.04 Соціальна адвокція

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2494/20
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« ___ » _____ 2020 р.

Київ - 2020

Розробники:

Скоробрещук Галина Миколаївна, старший викладач кафедри комп'ютерних наук і математики

Викладач:

Скоробрещук Галина Миколаївна, старший викладач кафедри комп'ютерних наук і математики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри комп'ютерних наук і математики

Протокол від 15.01.2020 р. № 1

Завідувач кафедри О. С. Литвин (підпис) О.С. Литвин

Робочу програму погоджено з керівниками освітніх програм 231.00.01 Соціальна робота, 231.00.02 Соціальна педагогіка, 231.00.04 Соціальна адвокція

_____. _____. 20__ р.

Керівник освітньої програми
231.00.01 Соціальна робота Н.А. Клішевич (підпис) Н.А. Клішевич

Керівник освітньої програми
231.00.02 Соціальна педагогіка Т.Г. Веретенко (підпис) Т.Г. Веретенко

Керівник освітньої програми
231.00.04 Соціальна адвокція Т.Л. Лях (підпис) Т.Л. Лях

Робочу програму перевірено

_____. _____. 20__ р.

Заступник директора/декана Ч. К. (підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 /120	
Курс	1	1
Семестр	2	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	42	16
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	30	30
Самостійна робота	40	74
Форма семестрового контролю	Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча навчальна програма з курсу «Інформаційно-комунікаційні технології в соціальній роботі» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою комп'ютерних наук і математики на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня відповідно до навчального плану спеціальності 231 Соціальна робота, освітніх програм: 231.00.01 Соціальна робота, 231.00.02 Соціальна педагогіка, 231.00.04 Соціальна адвокція.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) організації навчання.

Програма визначає обсяги знань, якими повинен опанувати здобувач першого (бакалаврського) рівня відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології в соціальній роботі» та необхідне методичне забезпечення, складові і технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Навчальна дисципліна «Інформаційно-комунікаційні технології в соціальній роботі» складається з чотирьох змістових модулів: Інформаційні та мережеві технології в соціальній роботі, Офісні технології в соціальній роботі, Наочне представлення результатів з використанням мультимедійні технології та технологій web-2.0, Інформаційно-комунікаційні технології в проектній діяльності фахівця сфери соціальної роботи. Обсяг дисципліни – 120 годин (4 кредити).

Метою викладання навчальної дисципліни «Інформаційно-комунікаційні технології в соціальній роботі» є формування у студентів ІКТ компетенції у фахівців сфери соціальної роботи.

Завдання полягає у формуванні теоретичних знань та практичних умінь ефективного використання сучасних інструментів інформаційно-комунікаційних технологій у фаховій діяльності соціального робітника та саморозвитку та набуття **наступних компетентностей:**

Загальні компетентності

ЗК-7: Здатність використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.

ЗК-8: Здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності. Обізнаність в особливостях проектної діяльності, готовність до її реалізації.

ЗК-10: Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні напрямки використання інформаційно-комунікаційних технологій в соціальній роботі;
- раціональні методики пошуку професійної інформації;
- функціональні можливості програмних продуктів для розв'язання професійних задач;
- можливості використання технологій web-2.0 у професійній діяльності;
- сучасні методики комп'ютерного тестування (анкетування);
- знати негативні наслідки впливу ІКТ-технологій на психологічний стан людини та методи їх попередження;
- дидактичні та психолого-педагогічні аспекти використання інформаційно-комунікаційних технологій в професійній діяльності соціального робітника.

вміти:

- знаходити інформацію професійного спрямування в Інтернеті;
- обирати та використовувати інструменти прикладного програмного забезпечення для розв'язання професійних задач;
- застосовувати засоби та інструменти ІКТ для проведення та обробки результатів експериментальних досліджень;
- представляти результати професійної діяльності засобами ІКТ;
- знаходити та аналізувати Інтернет-ресурс для професійної діяльності;
- використовувати засоби ІКТ в організації професійної діяльності;
- використовувати Інтернет-ресурси та соціальні сервіси web-2.0 у своїй професійній діяльності;
- комунікувати через засоби ІКТ.

та досягти наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 1: Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН 7: Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.

ПРН 13: Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

ПРН 22: Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл між видами робіт		
		Аудиторна		Самостійна
		Лекції	Лабораторні	
Змістовий модуль 1. Інформаційні та мережеві технології в соціальній роботі				
Тема 1. Інформаційні технології в соціальній роботі	3	1		2
Тема 2. Мережеві технології та ресурси Інтернету в соціальній роботі	15	1	6	8
Модульний контроль	2			
Разом	20	2	6	10
Змістовий модуль 2. Офісні технології в соціальній роботі				
Тема 1. Технологія організації та обробки текстових даних	5	1	2	2
Тема 2. Технологія використання інструментів електронних таблиць в соціальній роботі	9	1	4	4
Тема 3. Представлення та обробка даних у СУБД Access	12	2	4	6
Модульний контроль	2			
Разом	28	4	10	12
Змістовий модуль 3. Наочне представлення результатів з використанням мультимедійні технології та технологій web-2.0				
Тема 1. Наочне представлення результатів з використанням мультимедійні технології	5	1	2	2

Тема 2. Роль та можливості технологій web-2.0 в соціальній роботі	13	1	6	6
Модульний контроль	2			
Разом	20	2	8	8
Змістовий модуль 4. Інформаційно-комунікаційні технології в проектній діяльності фахівця сфери соціальної роботи				
Тема 1. Інформаційно-комунікаційні технології в проектній діяльності фахівця сфери соціальної роботи	20	2	8	10
Модульний контроль	2			
Разом	22	2	8	10
Підготовка та проходження контрольних заходів	30			
Усього	120	10	32	40

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл між видами робіт		
		Аудиторна		Самостійна
		Лекції	Лабораторні	
Змістовий модуль 1. Інформаційні та мережеві технології в соціальній роботі				
Тема 1. Інформаційні технології в соціальній роботі	5			5
Тема 2. Мережеві технології та ресурси Інтернету в соціальній роботі	15	1	2	12
Разом	20	1	2	17
Змістовий модуль 2. Офісні технології в соціальній роботі				
Тема 1. Технологія організації та обробки текстових даних	6			6
Тема 2. Технологія використання інструментів електронних таблиць в соціальній роботі	10	1	4	5
Тема 3. Представлення та обробка даних у СУБД Access	12	1	2	9
Разом	28	2	6	20
Змістовий модуль 3. Наочне представлення результатів з використанням мультимедійні технології та технологій web-2.0				
Тема 1. Наочне представлення результатів з використанням мультимедійні технології	7			7
Тема 2. Роль та можливості технологій web-2.0 в соціальній роботі	13	1	2	10
Разом	20	1	2	17

Змістовий модуль 4. Інформаційно-комунікаційні технології в проектній діяльності фахівця сфери соціальної роботи				
Тема 1. Інформаційно-комунікаційні технології в проектній діяльності фахівця сфери соціальної роботи	22		2	20
Разом	22		2	20
Підготовка та проходження контрольних заходів	30			
Усього	120	4	12	74

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інформаційні та мережеві технології в соціальній роботі

Тема 1. Інформаційні технології в соціальній роботі

Зміст понять «інформація», «інформаційні процеси», «інформаційні технології», «інформаційно-комунікаційні технології», «інформаційні ресурси», «інформаційні системи». Основні напрями використання інформаційно-комунікаційних технологій в соціальній роботі. Програмне забезпечення фахівця сфери соціальної роботи.

Тема 2. Мережеві технології та ресурси Інтернету в соціальній роботі

Мережеві технології. Призначення та класифікація комп'ютерних мереж. Хмарні технології. Місце Інтернету в соціальній роботі. Комунікація в Інтернеті. Особливості використання електронної пошти в професійній діяльності. Інструменти для проведення он-лайн консультацій та семінарів. Пошук ресурсів професійного спрямування. Інформаційно-пошукові та інформаційно-довідкові системи. Електронні бібліотеки. Аналіз ресурсів Інтернету для професійної діяльності фахівців сфери соціальної роботи. Захист авторського права. Поняття кібербезпеки. Види інтернет-загроз. Захист приватної інформації. Проблема Інтернет-залежності та її профілактика.

Змістовий модуль 2. Офісні технології в соціальній роботі

Тема 1. Технологія організації та обробки текстових даних

Використання прикладних офісних пакетів для розв'язання професійних задач. Порівняльна характеристика прикладних офісних пакетів. Середовища текстових редакторів. Технологія створення у текстовому редакторі документів професійного спрямування. Особливості обробки текстових даних в середовищах текстових редакторів. Об'єкти текстового документа. Автоматизація процесів роботи з текстовими документами.

Тема 2. Технологія використання інструментів електронних таблиць в соціальній роботі

Можливості використання електронних таблиць для збору та обробки даних. Особливості організації обчислень із застосуванням формул та функцій в електронних таблицях. Графічне представлення даних. Автоматизація процесів збору та пошуку даних в електронних таблицях.

Тема 3. Представлення та обробка даних у СУБД Access

Поняття баз даних, системи управління базами даних. Автоматизація процесів збору та пошуку даних у середовищі систем управління базами даних.

Технологія складання звітних документів в середовищі систем управління базами даних.

Змістовий модуль 3. Наочне представлення результатів з використанням мультимедійні технології та технологій web-2.0

Тема 1. Наочне представлення результатів з використанням мультимедійні технології

Роль презентацій в соціальній роботі. Презентації та їх види. Загальні вимоги до структури, дизайну та змісту презентацій. Мультимедійні технології: їх сутність, призначення та психологічний вплив. Особливості створення та використання мультимедійних презентацій. Он-лайн ресурси для створення мультимедійних презентацій.

Тема 2. Роль та можливості технологій web-2.0 в соціальній роботі

Поняття технологій web-2.0. Технологія візуалізації статичної інформації засобами інфографіки. Засоби web-2.0 для створення статичної інфографіки. Сервіси для створення віртуальних стін та плакатів. Сутність, призначення та вплив інтерактивних технологій. Ментальні карти та їх місце в професійній діяльності. Технологія та методика побудови карт розуму. Інструменти для створення інтерактивних карт розуму.

Змістовий модуль 4. Інформаційно-комунікаційні технології в проектній діяльності фахівця сфери соціальної роботи

Тема 1. Інформаційно-комунікаційні технології в проектній діяльності фахівця сфери соціальної роботи

Використання соціальних сервісів web-2.0 у соціальній роботі. Он-лайн середовища для створення та обробки відео. Принципи розробки та подання відеоматеріалів. Роль сайтів та блогів в соціальній роботі, їх створення та наповнення. Організація та проведення он-лайн опитувань.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
Відвідування лекцій	1	1	1	2	2	1	1	1	1
Відвідування лабораторних занять	1	3	3	5	5	4	4	4	4
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Лабораторне заняття (допуск, виконання, захист)	10	3	30	5	50	4	40	4	40
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом	-	-	64	-	87	-	75	-	75
Максимальна кількість балів: 301									
Розрахунок коефіцієнта: 0,2									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1. Інформаційні та мережеві технології в соціальній роботі		10	5
1	Тема 1. Інформаційні технології в соціальній роботі	2	1
2	Тема 2. Мережеві технології та ресурси Інтернету в соціальній роботі	8	4
Змістовий модуль 2. Офісні технології в соціальній роботі		12	5
3	Тема 1. Технологія організації та обробки текстових даних	2	1
4	Тема 2. Технологія використання інструментів електронних таблиць в соціальній роботі	4	2
5	Тема 3. Представлення та обробка даних у СУБД Access	6	2
Змістовий модуль 3. Наочне представлення результатів з використанням мультимедійні технології та технологій web-2.0		8	5
6	Тема 1. Наочне представлення результатів з використанням мультимедійні технології	2	2
7	Тема 2. Роль та можливості технологій web-2.0 в соціальній роботі	6	3
Змістовий модуль 4. Інформаційно-комунікаційні технології в проектній діяльності фахівця сфери соціальної роботи		10	5
8	Тема 1. Інформаційно-комунікаційні технології в проектній діяльності фахівця сфери соціальної роботи	10	5
Разом		40	20

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля. Модульний контроль здійснюється у вигляді тестів або завдань в електронному вигляді.

Кількість балів за модульний контроль залежить від:

- якості та повноти виконання завдань;
- самостійності виконання;
- творчого підходу у виконанні завдань;
- кількості правильних відповідей у тестових завданнях.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти дисципліни (п. 7), де зазначено види контролю і кількість балів за видами.

Підсумкова семестрова оцінка студента (ПС) складається з підсумкової семестрової модульної оцінки студента (ПСМ) та екзаменаційної оцінки студента (Е) та обчислюється за формулою:

$$ПС = ПСМ + Е.$$

Підсумкова семестрова модульна оцінка студента обчислюється за формулою:

$$ПС = ФБ * РК,$$

де ФБ - фактична кількість балів, отриманих студентом протягом семестру,

відповідно до навчально-методичної карти дисципліни (п. 7);
 $PK=0,2$ - розрахунковий коефіцієнт (п. 6.1).
 Максимальна екзаменаційна оцінка студента складає 40 балів.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Результати навчання здобувачів вищої освіти щодо опанування навчальної дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою. Систему рейтингових балів подано нижче у таблиці.

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань/умінь/навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань/умінь/навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань/умінь/навичок з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань/умінь/навичок зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань/умінь/навичок
FX	35-59	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням - досить низький рівень знань/умінь/навичок, що вимагає повторного проходження
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань(умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 год., із них: лекції – 10 год., лабораторні заняття – 32 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 40 год, семестровий контроль – 30 год.

Змістові модулі	Інформаційні та мережеві технології в соціальній роботі			Офісні технології в соціальній роботі			Наочне представлення результатів з використанням мультимедійні технології та технологій web-2.0				Інформаційно-комунікаційні технології в проектній діяльності фахівця сфери соціальної роботи		
	Лекції (№)	1	2	3	2	3	4	10	11	12	5	15	16
Лаб. зан. (№)	1	2	3	4	5-6	7-8	9	10	11	12	13-14	15	16
Теми лекцій	Інформаційні та мережеві технології в соціальній роботі	—	—	Технологія організації та обробки текстових даних та використання інструментів електронних таблиць в соціальній роботі	—	Представлення та обробка даних у СУБД Access	Наочне представлення результатів з використанням мультимедійні технології та технологій web-2.0	—	—	—	Інформаційно-комунікаційні технології в проектній діяльності фахівця сфери соціальної роботи	—	—
Теми лабораторних занять	Використання Google-сервісів у професійній діяльності	Пошук професійної інформації в Інтернеті	Кібер-безпека	Оформлення звітної та наукової інформації за допомогою текстового редактору	Розв'язання задач соціальної роботи засобами електронних таблиць	Представлення та обробка даних у СУБД Access	Презентація матеріалів інструментами ділової графіки	Створення презентацій у он-лайн середовищах	Представлення статичних даних засобами інфографіки	Технологія створення інтелектуальних карт	Організація та проведення опитування за допомогою Google-форми	Технологія створення відеоматеріалів	Створення сайту / блогу
Самостійна робота	Самостійна робота			Самостійна робота			Самостійна робота				Самостійна робота		
Модульний контроль	Модульний контроль			Модульний контроль			Модульний контроль				Модульний контроль		
Підсумковий контроль	Екзамен												

8. Рекомендована література

Базова

1. Абрамов В.О., Чегренець В.О. Основи баз даних та робота в СУБД Access: навчальний посібник для спец. «Інформатика». - Київ: Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2013. - 120 с
2. Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання: навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 240 с.
3. Бонч-Бруєвич Г.Ф., Носенко Т.І. Організація та обробка електронної інформації: навчальний посібник. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 108 с.
4. Глушак О.М., Мазур Н.П., Огнівчук Л.М. Інформаційні технології навчання: лабораторний практикум: навчальний посібник для студ. неінформат. спец. вищ. навч. закл. - Київ : Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2012. - 244 с.
5. Тверезовська Н.Т. Інформаційні ресурси забезпечення соціально-педагогічної діяльності: навч. посібник для студ. ОС «Бакалавр» спеці. 6.010106 «Соціальна педагогіка» . – К. : ЦП Компринт, 2017. – 418 с.

Додаткова

6. Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання: Навч. -метод. посіб. для самот. вивч. курсу. – К.: КМПУ, 2009. – 99 с.
7. Кириченко В.В. Основи інформатики та застосування ЕОМ у психології: курс лекцій / В.В. Кириченко. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. – 59 с.
8. Носенко Т.І. Інформаційні технології навчання: навчальний посібник . - Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. - 183 с.